

Pressmeddelande

från
FöreningsSparbanken
Institutet för Privatekonomi

2004-03-03

Reallöneökningar plus för hushållen

Under de senaste åren har utvecklingen av hushållens ekonomi sett ljus ut. Fram till i år har de flesta av våra typhushåll fått en förbättring, men takten avtar nu. Hushåll med två yrkesarbetande vuxna har gått mest på plus. Förra årets vinnare var pensionärshushållen. - Pensionärerna är inga vinnare i årets analys, säger Lina Gustafsson på Institutet för Privatekonomi, FöreningsSparbanken. Uppräkningen av pensionerna täcker inte kostnadsökningarna.

Totalt sett fortsätter den positiva utvecklingen även om den har planat ut. Det är löneökningarna och den låga inflationen som håller uppe hushållens ekonomi. I år har hushållen inte fått del av några reformer eller bidragsökningar, vilket varit vanligt under några år. Det får ses som positivt att hushållen kan få det bättre utan politiska beslut.

Den enskilt mest negativa faktorn är ändå kommunalskatten. I genomsnitt i landet har den höjts med 34 öre.

- Tillsammans med förra årets höjning har kommunalskatten höjts med nästan en krona på två år. Skulle skatten legat kvar på 2002 års nivå hade vår tvåbarnsfamilj haft 320 kronor mer kvar per månad, konstaterar Lina Gustafsson.

Institutet för Privatekonomi beräknar nödvändiga levnadskostnader i januari varje år. De presenteras i Fickekonomen och Ungdomsekonomen tillsammans med budgetar för typhushåll och andra viktiga fakta för privatekonomin.

Typfamiljerna

Typfamiljernas ekonomi i januari i år jämförs med januari 2003. Våra familjer med barn i förskolan har under några år haft en kraftig förbättring i sin ekonomi tack vare bland annat maxtaxan. Den lämnades inte orörd speciellt länge utan redan nu i år höjdes inkomsttaket från 38.000 kronor till 42.000 kronor. Trots denna höjning har vår tvåbarnsfamilj med barn i förskolan fått en förbättring på 330 kronor per månad i år jämfört med för ett år sedan.

Vår ensamstående mamma med barn på fritis har fått 90 kronor mer över per månad.

- Den ensamstående föräldern påverkas mycket av marginaleffekterna, säger Lina Gustafsson. En höjd lön innebär högre skatt, lägre bostadsbidrag och höjd barnomsorgsavgift. Av 100 kronor i löneökning försvinner 60 kronor i ökade utgifter och minskade bidrag.

Ett hushåll med bara en inkomst får bara del av en realinkomstökning. Vad det betyder visar sig också för vårt enpersonshushåll, som efter nödvändiga utgifter har 120 kronor mer kvar i år än i januari förra året. I det enskilda fallet får den faktiska löneökningen stor betydelse.

- Våra beräkningar visar entydigt att en familj med två inkomsttagare har bättre ekonomisk utveckling än en familj med en inkomsttagare, konstaterar Lina Gustafsson.

Låg inflation

Positivt är att inflationen är låg. En löneökning behöver inte ätas upp av prisökningar. Våra hushåll har fått se vissa utgifter öka till i år. Det är hyror och driftskostnader, men också fackavgift, patientavgifter och kollektivtrafik har blivit dyrare.

Oförändrat konsumtionsmönster

Svenska hushålls konsumtionsmönster har varit relativt oförändrat i mer än tio år. Följer vi statistiken över hushållens totala konsumtion framgår att vi mellan 2002 och 2003 har lagt lite mer pengar på boende och egna fordon och mindre pengar på transport och livsmedel. Av de disponibla inkomsterna lade hushållen 28,9 procent på boendet och 16,7 procent på livsmedel förra året.

För boendets del är det driftskostnaderna som har stigit, vilket gör det allt dyrare att bo. För närvarande motverkas detta av dagens gynnsamma ränteläge.

- Det är viktigt för egna hushåll att räkna på hur man klarar en räntehöjning och om det finns utrymme i budgeten att klara framtida höjningar av energiskatter, påpekar Lina Gustafsson.

En post som utmärker sig speciellt är utgifterna för försäkringar. Preliminära uppgifter från SCB visar att vi lägger mer pengar på sak- och personförsäkringar jämfört med 2002. Och det lär inte bara bero på att vi köper fler försäkringar utan på att premierna stigit.

Vilka är årets vinnare?

De flesta av våra typhushåll går mer eller mindre på plus fram till i år och har sett en uppgång i ekonomin under de senaste åren.

Pensionärerna drabbas dock i år av att uppräknings av den allmänna pensionen inte motsvarat mer än inflationen. Till detta kan läggas att utbetalningar från pensionsförsäkringar redan kan ha sänkts eller kan komma att sänkas under året samt att inte alla tjänstepensioner räknats upp i år. Pensionärernas inkomster täcker inte de ökade utgifterna, eftersom bland annat hyrorna ökat. Och boendet är en stor post i pensionärsekonomin. Vår ensamstående garantipensionär lägger 44 procent av sin disponibla inkomst på boendet. Det hushållet får dock bostadstillägg, BTP, vilket gör att hon går på plus. Hela 20 kronor i månaden!

Vårt pensionärspar med tjänstepensioner, men utan BTP, går i stället back 30 kronor.

Det finns naturligtvis andra hushåll som också fått en försämring i ekonomin på grund av bland annat en större höjning av kommunalskatten. De som bor i oljeeldat hus får också betala avsevärt mycket mer för uppvärmningen i år genom gröna skatteväxlingen. Medan de som har en annan uppvärmning samt undgått kommunalskattehöjningar klarat sig bättre.

- Som slutsats kan man säga att har man bara jobb så är det ganska lugnt på det ekonomiska planet. Riskerna finns runt hörnet i form av svag arbetsmarknad med ökande arbetslöshet, fortsatta skattehöjningar och så småningom höjda räntor, säger Lina Gustafsson.

Ytterligare information

FöreningsSparbanken (publ), Institutet för Privatekonomi

Lina Gustafsson, telefon 08-585 916 15

Ylva Yngveson, telefon 08-585 916 04, 070-200 12 45

Bilaga

Budget för tvåbarnsfamilj	
kr per mån	
Lön	23 300
Lön	13 200
Barnbidrag	1 900
Skatt	<u>-11 240</u>
Disponibel inkomst	27 160
Bostad	5 600
Nödvändiga utgifter	10 770
Barnomsorg	<u>1 100</u>
Utgifter	17 470
Kvar till övr konsumtion, nöjen, bil, semester och sparande	9 690
Förbättring jan-03 -jan -04 i fast penningvärde	330

Budget för trebarnsfamilj	
kr per mån	
Lön	23 300
Lön	13 200
Barnbidrag	3 104
Skatt	<u>-11 240</u>
Disponibel inkomst	28 364
Bostad	5 600
Nödvändiga utgifter	12 280
Barnomsorg	<u>1 830</u>
Utgifter	19 710
Kvar till övr konsumtion, nöjen, bil, semester och sparande	8 654
Förbättring jan-03 -jan -04 i fast penningvärde	440

Budget för enpersonshushåll	
kr per mån	
Lön	21 000
Skatt	<u>-6 650</u>
Disponibel inkomst	14 350
Bostad	4 000
Nödvändiga utgifter	<u>4 310</u>
Utgifter	8 310
Kvar till övr konsumtion, nöjen, bil, semester och sparande	6 040
Förbättring jan-03 -jan -04 i fast penningvärde	120

Budget för ensamstående förälder	
kr per mån	
Lön	17 600
Underhållsstöd	2 346
Barnbidrag	1 900
Bostadsbidrag	950
Skatt	<u>-5 390</u>
Disponibel inkomst	17 406
Bostad	4 700
Nödvändiga utgifter	7 560
Barnomsorg	<u>600</u>
Utgifter	12 860
Kvar till övr konsumtion, nöjen, bil, semester och sparande	4 546
Förbättring jan-03 -jan -04 i fast penningvärde	90

Budget för pensionärspar

kr per mån

Tilläggs pension*	12 612
Tjänstepension	1 720
Tilläggs pension**	9 614
Tjänstepension	1 050
Skatt	<u>-6 880</u>

Disponibel inkomst **18 116**

Bostad	4 700
Nödvändiga utgifter	<u>6 300</u>

Utgifter **11 000**Kvar till övr konsumtion, nöjen,
bil, semester och sparande 7 116Försämring jan-03 -jan -04
i fast penningvärde -30

* 5 pensionspoäng

** 3,5 pensionspoäng

Budget för garantipensionär

kr per mån (född 1937)

Garantipension	7 144
Bostadstillägg	3 617
Skatt	<u>-1 730</u>

Disponibel inkomst **9 031**

Bostad	4 000
Nödvändiga utgifter	<u>3 510</u>

Utgifter **7 510**Kvar till övr konsumtion, nöjen,
bil, semester och sparande 1 521Förbättring jan-03 -jan -04
i fast penningvärde 20